

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 113 16 Ἰουλίου 2003

Τομές στήν ἐκκλησιαστική μας ζωή(*)

Ἡ προβληματική.

Φανερό πώς βρισκόμαστε σέ καμψή τῆς ἱστορίας. Σέ ἐπαναστατικές ἀναπροσαρμογές τῶν ὁραμάτων μας. Καί σέ ἀλλαγές τῶν δομικῶν στοιχείων τῆς ζωῆς μας καί τοῦ πολιτισμοῦ μας. Σέ περιπέτεια, μέ ἀγνώστη ἔκβαση. Σέ μόχθο, μέ ἀβέβαιο ὄφελος.

Κάποιοι μιλοῦν γιά ὀριστική ὑπέρβαση τῆς Θρησκείας. Γιά λήξη τοῦ ἀντιθρησκευτικοῦ πολέμου μέ νίκη τῆς ἄθειας πτέρυγας. Γιά ἐγκαινισμό τῆς μετανεωτερικότητας στή βάση τοῦ ἀνθρωποκεντρικοῦ σχεδιασμοῦ. Γιά οἰκοδόμηση τῆς ζωῆς στό βάθρο τῆς ἀνθρώπινης παντοδυναμίας. Κάποιοι ἄλλοι ὑπογραμμίζουν μέ ἔμφαση, πώς οἱ Θρησκείες, περιφρονημένες καί ἀποθημένες γιά αἰῶνες, ἐπανερχονται, ὡς πρωταγωνιστές, στό ἱστορικό γήπεδο. Ἀποκοτοῦν κάρτα εἰσόδου στά κέντρα τῶν διαλόγων καί τῶν ἀποφάσεων. Καί διατυπώνουν προτάσεις ἰδιαίτερα

(*) Διάλεξη τοῦ Μητροπολίτη Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου, πού πραγματοποιήθηκε στίς 15 Μαΐου 2003 στήν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

ἀξιοπρόσεκτες κατά τή μεθόδευση τῆς σύντηξης τῶν λαῶν καί τῶν πολιτισμῶν καί τῆς δημιουργίας τοῦ παγκοσμιοποιημένου τέρατος.

Ὅλοι ἐμεῖς, ἔχοντας, στήν καρδιά καί στό ἱστορικό μας θησαυροφυλάκιο, τά Ὁρθόδοξα βιώματα, πιστεύουμε, πῶς ἡ Ὁρθοδοξία μας μπορεῖ νά μεταμοσχεύσει πνοή καί ζωή στήν κουρασμένη Εὐρώπη καί σ' ὁλόκληρη τήν Οἰκουμένη.

Λιτανεύουμε ἓνα σύνθημα. Ὁχι ὡς λόγο κενό, ὡς εὕρημα τῶν ἐργαστηρίων τῆς προπαγάνδας. Ἀλλά ὡς κατάθεση μαρτυρίας, πού συμπυκνώνει τή γνώση τῆς ἱστορίας καί τήν ἄμεση, προσωπική ἐμπειρία μας. Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ὁ «*παλαιός οἶνος*» (Λουκ. ε' 39), πού ζωογονεῖ καί ἀνακαινίζει τήν ἐπικαιρότητα. Ἡ στέρεν ὁπτική στάση, πού ἀνοίγει καινούργιους ὁρίζοντες. Ἡ, μέ ἄλλη διατύπωση, ὁ καθαρός πνεύμονας, πού ἀντιμάχεται δυναμικά τήν κοσμική μόλυνση.

Ὡστόσο, πρέπει νά τό ὁμολογήσουμε, ἄν καί προσεγγίζουμε τή σύγχρονη προβληματική μέ αὐτές τίς ἐμπειρίες καί μέ αὐτά τά ὁράματα, δέν καταβάλλουμε προσπάθεια νά προσδιορίσουμε, μέ ἀκρίβεια, τή δυναμική τῆς Ὁρθοδοξίας καί τό πῶς θά ἐπέλθῃ ἡ σωτήρια μεταμόσχευση.

Τό θέμα μεγάλο. Καί μέ προεκτάσεις ποικίλες. Πέρα ἀπό τήν Ὀντολογία τῆς Ὁρθοδοξίας, πού ἐντάσσεται στόν πυρήνα τῆς σύγχρονης προβληματικῆς, πρέπει νά ἐρευνήσῃ κανεῖς προσεκτικά καί τήν ἱστορική της διαδρομή καί τή συμβολή της στίς ἐξελίξεις. Τίς παλιές ἀνακατατάξεις, πού μπορεῖ κανεῖς νά τίς ἐπεξεργαστεῖ ὡς γόνιμες τυπολογίες. Καί τίς πρόσφατες, πού ἀποτελοῦν τόν καμβά, στόν ὁποῖο κεντοῦμε, ἐμεῖς οἱ σύγχρονοι, τήν προσωπική μας ζωή καί τήν κοινωνική μας πολυχρωμία. Ἄραγε, τί τό καινό εἰσφέρει ἡ Ὁρθόδοξη ἐμπειρία; Καί πῶς αὐτό τό «καινό» ἀναμορφώνει τό φθαρμένο ἱστό τοῦ πολιτισμοῦ μας; Πῶς, μέ τήν ἀξιοποίηση τῆς Ὁρθόδοξης ἐμπειρίας, ἡ «ἀγριέλαιος» τῆς ἐποχῆς μας θά ἐγκεντριστεῖ σέ «καλλιέλαιο»; Πῶς τό πλαστό προσωπεῖο τῆς συμβατικότητας καί τῆς σκοπιμότητας, πού κυριαρχεῖ γύρω μας, θά ὑποχωρήσῃ γιά νά δώσει θέση στήν ἄδολη καί φωτεινή Ὁρθόδοξη διαύγεια; Πῶς ἡ ἀνθρώπινη προσωπικότητα θά πάψῃ νά σύρεται στά γκέτο τῆς ἐκμετάλλευσης καί θά λειτουργήσῃ μέσα στήν αὐτονομία τῆς κοινωνίας τοῦ Θεοῦ καί μέ τήν προσωπική εὐθύνη σέ πλήρη ἀνάπτυξη;

Τούτη ἡ δική μου προσέγγιση στό μεγάλο καί πολυδιάστατο θέμα δέν ὑπόσχε - ται ἄγγιγμα ὅλων τῶν παραμέτρων τῆς ἀτέλειωτης προβληματικῆς. Οὔτε προ - ναγγέλλει ξενάγηση στόν παράδεισο τῆς Ὁρθοδοξίας. Στίς Βιβλικές καταβολές της. Στίς πλούσιες καί φωτεινές Ἀγιοπνευματικές ἐκκλησιολογικές ἀναλύσεις της. Καί στίς βιογραφίες τῶν μορφῶν, πού συνέλεξαν τό νέκταρ καί ἀναδείχτηκαν φωτεινά ὑποδείγματα. Στά «*μυρίνοια ἄνθη τοῦ Παραδείσου*», στά «*πάγκρυσσά στόματα τοῦ λόγου*». Αὐτό εἶναι ἄνοιγμα τεράστιο. Ἀλλά καί «ἐν πολλοῖς» δεδομένο. Μέ καταγραφές, πού συγκλονίζουν καί συνεγείρουν. Μέ χρονογραφικά σημεῖωματα, πού νοηματίζουν τήν περιπέτεια τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης καί καταξί - νουν τό τελειότατο καί προνομιούχο πλάσμα τοῦ Θεοῦ. Τήν Ὁρθοδοξία μας τήν ἀποδεχόμαστε ὡς Παράδοση καί τή βιώνουμε. Τήν κρατᾶμε στά χέρια καί στίς

καρδιές ως δῶρο πολύτιμο τῶν Πατέρων μας. Καί τή καιρόμαστε σέ πολλές περιστάσεις καί μέ ἄπειρους τρόπους. Εἶναι ἡ δυνατή, ἡ μεθυστική ἐμπειρία, πού ζωογόνησε, στό διάβα τῶν αἰώνων, τίς ἀνθρώπινες ὑπάρξεις. Προσδιόρισε στόχους ζωῆς. Ἔδωσε ἀγίους. Γνήσιες καί αὐθεντικές εἰκόνες τοῦ Θεοῦ. Ἀνθρώπους, πού προσήγγισαν τήν ἀλήθεια μέ δέος, ἔζησαν σέ κοινωνία μέ τό Θεό καί χάραξαν στήν ἱστορική βίβλο τό ἀρχέτυπο τῆς ἀνακαινισμένης ἀνθρώπινης προσωπικότητας.

Εἴμαστε πανευτυχεῖς, πού ἔχουμε στή διάθεσή μας τίς βιογραφίες τους. Καί, ἀκόμα, εἴμαστε προνομιοῦχοι, γιατί μᾶς κληροδότησαν τό στοχασμό τους καί τόν προβληματισμό τους, τίς ἀγωνίες τους καί τίς ἐμπειρίες τους, πού ἀποτελοῦν γιά μᾶς διδαχές καί καταβολές ζωῆς.

Τό πλούσιο ὑλικό ἔχει ἀποτυπωθεῖ σιά θησαυρίσματα τῆς θεολογίας μας καί ἔχει γίνει ζωντανή Παράδοση, πού διαβιβάζεται ἀπό γενιά σέ γενιά. Ὅχι ὡς στοιχεῖο μουσειακό. Ἀλλά ὡς βηματισμός μέσα στίς ὁμαλές, ἀλλά καί στίς ἀνώμαλες διαβάσεις τῆς παγκόσμιας ἱστορίας.

Στή σύντομη αὐτή μελέτη μου θά κάνω μία ἀφαίρεση. Θά παρακάμψω τά μεγάλα, τά φωτεινά, ἀλλά καί γνωστά κεφάλαια τῆς Ἐκκλησιολογίας μας. Ὅχι γιατί τά θεωρῶ περιφερειακά ἢ περιθωριακά. Ἀλλά, γιατί πιστεύω πώς εἶναι γνωστά καί ἀποδεκτά ἀπό ὅλους τούς φίλους ἀναγνώστες.

Θά ἀναφερθῶ, περιοριστικά, σέ κάποιες ἀπό τίς κοινωνικές παραμέτρους τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησιολογίας μας. Στό πῶς ἡ Ἐκκλησία, τό Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀνοίγεται στόν κόσμο. Στό ὅποιοδήποτε περιβάλλον καί στόν ὅποιοδήποτε πολιτισμό.

Καί κάνω, προκαταρκτικά, μία διασάφηση. Μέ χρεωστική σαφήνεια διευκρινίζω, πώς ἡ παρουσίαση τῶν κοινωνικῶν αὐτῶν παραμέτρων τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας δέν εἶναι ἄχρον καί ἄοσην θεωρητική ἐνημέρωση. Περιέχει αἰχμές, ἦ, γιά νά τό πῶ ἀπαλότερα, περιέχει ἀφορμές προβληματισμοῦ καί γιά τόν κόσμο τῆς ἀθεΐας, πού βρίσκεται στό ἀπέναντι πεζοδρόμιο καί γιά μᾶς τούς ἴδιους.

Ἡ ἀνοιχτή κοινωνία...

Στήν ἐποχή μας δουλεύουν περίεργα καί εὐτελιστικά δύο ἀντίρροπες τάσεις. Ἡ μεθοδευμένη καί ἐπεξεργασμένη προβολή τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας στό δημόσιο φόρουμ. Καί, ἀντίστροφα, ἡ ἐντροπή κατακράτηση καί ἀπόκρυψη τῶν πραγματικῶν στοιχείων τοῦ ατόμου καί τῶν δεδομένων τῆς ἱστορίας του, πού χαρακτηρίζονται ὡς ἀπόλυτα προσωπικά ἀποκτήματα καί ἀφήνονται στήν κρίση του, νά τά διαχειρίζεται κατὰ τή δική του ἐπιθυμία καί τόν ἐγωκεντρικό του σχεδιασμό.

Ἡ τέχνη, ἦ, ὀρθότερα, ἡ ἐπιστήμη τῶν δημόσιων σχέσεων, ἀναπτυγμένη σέ ἐπιδίωξη πρώτης ἀνάγκης, προσφέρει ὅλη τήν εὐχέρεια τῆς διαλογῆς καί τῆς ἐπιλογῆς τῶν προσωπικῶν χαρακτηριστικῶν καί τῶν στοιχείων τῆς δράσης, πού μποροῦν νά ἐξαχτοῦν μέ τό μεταφορικό μηχανισμό τῆς ἐνημέρωσης ἢ τῆς δια-

φήμισης και νά σμιλέψουν ένα έκλεπτυσμένο και έκσυγχρονισμένο ανθρώπινο πορτραίτο. Παράλληλα, η ειδικά μελετημένη νομοθεσία περί των ανθρώπινων δικαιωμάτων και, ειδικά, του δικαιώματος της απόκρυψης των «προσωπικών δεδομένων», εξασφαλίζει την εύχέρεια αποσιώπησης και κάλυψης όλων εκείνων των σκοτεινών καταγραφών, που αποτελούν τραγικές κηλίδες της προσωπικότητας και που αποδεικνύουν τό άτομο επικίνδυνο καρκίνωμα του κοινωνικού σώματος.

Οι δύο αυτές αντίρροπες τάσεις, έτσι, όπως λειτουργούν, δέν ευγενίζουν τό ήθος και δέν έκλαμπρύνουν την προσωπικότητα. Πολύ περισσότερο, δέν προάγουν τόν πολιτισμό. Εισάγουν στη ζωή την ύποκριτική τέχνη και την απάτη της ύποκρισίας. Ψευτίζουν τις προσωπικότητες. Ευτελίζουν τόν κοινωνικό ιστό. Και αποδιοργανώνουν τό πολιτιστικό μόρφωμα. Οι άξιες και οι χαρισματικές δεξιότητες, που προβάλλονται, φωτισμένες τεχνητά, δέν είναι τίποτε άλλο, παρά τά παράγωγα του μηχανισμού των δημόσιων σχέσεων και της άδρά πληρωμένης διαφήμισης. Και οι δραστηριότητες της προσωπικότητας, που κρατούνται στό μυστικό συρτάρι των «προσωπικών δεδομένων» είναι, σέ μεγάλη και επικίνδυνη κλίμακα, ό πνευματικός και ήθικός ρύπος. Οι πράξεις της απαξίας και της ντροπής. Τά έργα τά άκαρπα του σκότους, που «*αίσχρόν έστι και λέγειν*» (Έφес. ε' 12) και που αποτελούν στοιχεία άνασταλτικά της ήθικης όλοκλήρωσης και επιβαρυντικά της καθολικής, πνευματικής ύγείας.

Έτσι, έχουμε σήμερα διαφημιστές και διαφημιζόμενους, έχουμε είδωλα και είδωλοποιούς, έχουμε θεσμούς και όργανα, που προστατεύουν την ιδιαιτερότητα και την άποκτήνωση, αλλά δέν έχουμε διαφάνεια στη ζωή, λαμπηδόνα ήθους και δυνατότητα σωστής έκτίμησης της εισφοράς του καθενός μας στην κοινωνική και την πολιτιστική άνάπτυξη. Η πλαστικότητα είναι σήμερα η βιομηχανοποιημένη ποιότητα του ήθους(!). Τό προσωπείο αποτελεί την έπίσημη έπκέτα της «δñθεν» άξιας. Τό παράθυρο της τηλεόρασης λειτουργεί ως φωτισμένη και διακοσμημένη βιτρίνα προβολής και ως βάθρο διαφήμισης. Και, για νά χρησιμοποιήσω τή βιβλική όρολογία, ό φαρισαϊσμός βρίσκεται, θριαμβευτής, στό προσκήνιο, βελτιωμένος και ένισχυμένος, ως η μοναδική γέφυρα προς την άνάδειξη και την καταξίωση της προσωπικότητας.

Σ' αυτό τό *status quo*, που έκβαρβαρίζει την προσωπικότητα και θολώνει την κοίτη του πολιτισμού, άπαντάει μέ μία έντελώς αντίστροφη εισφορά η Έκκλησία. Στό γήπεδο της κοινωνικής συμβίωσης, εκεί, που ό σύγχρονος άνθρωπος άθλείται, μονόπλευρα και άλλοτριωτικά, στην προβολή και στην άναγνώριση, μέ τή μεθοδολογία του δημοσιοσχετισμού, θεσμοθετεί την ευγένεια, την ταπείνωση και τή διακριτική συστολή. Και στην έπινόηση του αιώνα μας, νά αποσύρει τις άδυναμίες της προσωπικότητας και τις πράξεις της ντροπής στό παραπέτασμα της μυστικότητας, άπαντάει μέ την άνθοφορία της ειλικρίνειας και της άπόλυτης διαφάνειας.

Τό σχήμα, που εισάγει η Έκκλησία, ως κανόνα ζωής και ως παράγωγο ποιότητας ήθους, είναι τό διαμετρικά αντίθετο από τό σχήμα, που εισάγει ό έκμοντερ-

νισμένος κόσμος μας. Στην Καινή Διαθήκη η αντίθεση εκφράζεται με την αντι-παράθεση του φωτός προς το σκότος: «*Ἦτε ποτέ σκότος, νῦν δέ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτός περιπατεῖτε*» (Έφεσ. ε' 8). Ἡ Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ δέν υἰοθετεῖ τήν πλαστότητα καί δέν ἐπιδοτεῖ τήν ὑποκρισία καί τήν ἀπάτη. Τό ψέμα ἔχει τήν προέλευσή του ἀπό τό διάβολο. «*Εκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καί ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλή τó ψεύ-δος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστί καί ὁ πατήρ αὐτοῦ*» (Ἰωάν. ν' 44). Ἡ Ἐκ-κλησία βρίσκεται σέ ἀκατάπαυστη κοινωνία μέ τήν Ἀλήθεια καί ὁ κάθε βηματι-σμός Της ἐκδιπλώνεται μέσα στό φῶς καί τήν ἀκτινοβολία τῆς ἀλήθειας. Βιώνει μέ συνέπεια τή μυστική, γόνιμη σχέση μέ τό Θεό. Καλλιεργεῖ τήν προσωπική ἐλευθερία καί τήν προσωπική εὐθύνη. Καί θεσπίζει τήν κρυστάλλινη διαφάνεια. Τή διακίνηση μέσα στό φῶς. Μπροστά στά μάτια ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητας. Καί αὐτή τήν ἐμπειρία Της τήν οἰκοδομεῖ ὡς προσωπική καί ὡς κοινή ἱστορία καί τήν καταχωρεῖ στά κατάστιχα τῆς ἀτίμητης παραδόσῃς Της.

Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι μήτε πολιτικό κόμμα, μήτε ἰδεολογικός συνασπισμός. Δέν εἶναι ἓνα μυστικό κέντρο λήψης ἀποφάσεων, πού ἐξυπηρετεῖ συμφέροντα καί ἀποφασίζει μέ διαδικασίες σκοτεινές. Οὔτε εἶναι ἓνα κλάμπ, πού διαχωρίζει τήν πίστη ἀπό τό ἥθος, τή διακήρυξη τῶν ἀρχῶν μιᾶς ἀναβαθμισμένης κοινωνικῆς δομῆς ἀπό τήν προσωπική, ἰδιωτική ἐπένδυση. Δέν ὠραιοποιεῖ τόν κοινωνικό βίο ἀποκρύβοντας, στό μυστικό ἀρχεῖο τῶν προσωπικῶν δεδομένων, τήν ἰδιωτική ζωή τῶν μελῶν Της. Δέ φωτίζει καί δέ διαφνημίζει, μονομερῶς, τίς ἐντυπωσιακές πρω-τοβουλίες καλύπτοντας, κάτω ἀπό αὐτό τό προνόμιο, τίς σκοτεινές διαδικασίες.

Εἶναι τό μυστικό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ πνευματική οἰκογένεια, πού παρακάθεται στήν Τράπεζα τῆς θείας Ἀγάπης καί κοινωνεῖ στά χαρίσματα τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Στήν ἀτμόσφαιρα τῆς ὑπέρβασης τῶν δομῶν τῆς ἀλλοτριωμένης κοινωνίας μας καί τῆς ὑπαρκτικῆς σχέσης μέ τό Θεό, καθαίρεται, ἐξαγιαζεται καί ἐνδυ-ναμώνεται. Ἐπιστρέφει στό «*κατά φύσιν*». Στό «*ἀρχαῖον κάλος*». Γίνεται ἡ αὐθεντι-κή οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἀσκίαστος οὐρανός. Ἡ διάφανη θάλασσα. Καί βηματίζει στόν κοινωνικό χῶρο ἀνεπιτήδευτα. Μέ πιστότητα στήν ἀλήθεια. Καί μέ προσήλωση στήν ἀγιότητα. Εἰσφέρει, παντοῦ καί πάντοτε, λόγο ἔντιμο καί πράξη ἀπαραχάρ-κτη. Ἀνοίγεται πρὸς τόν κόσμο μέσα στή διαύγεια τῆς εἰλικρίνειας. Δέν ἀνέχεται τήν πλαστότητα, τό καμουφλάζ ἢ τό μακιγιάζ. Καί δέν κρύβει τίς ἀδυναμίες τῶν μελῶν Της. Καί ὅταν στούς κόλπους Της καταγράφονται ἐκτροπές, βρίσκει τό θάρρος νά τίς ὁμολογήσει καί νά τίς στιγματίσει. Δέν καμουφλάρει τίς ἀδυναμίες. Δέν ὠραιοποιεῖ τά λάθη. Δέν εἰδωλοποιεῖ τόν ἄνθρωπο. Δέ χρησιμοποιοῖ τίς μεθοδεύσεις τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης τῶν δημόσιων σχέσεων, μήτε κάνει διπλω-ματία, μήτε ἐπικαλύπτει τούς ρύπους. Δίνει ἀτόφια τήν πραγματικότητα. Κατενώπι-ον τοῦ Θεοῦ καί κατενώπιον τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ διαφάνεια, πού πρυτανεῦει μέσα στήν Ἐκκλησία, δέν εἶναι διαφήμιση. Δέν εἶναι ἡ μεθοδευμένη προβολή, πού μηχανεῦεται καί ἐμπορεύεται ἡ σύγχρονη κενότητα. Εἶναι ἡ φυσική καί ἄδοξη ἀκτινοβολία τοῦ φωτός, πού δεχόμαστε ἀπό τήν Πηγὴ τοῦ φωτός, ἀπό τόν ἥλιο τῆς Δικαιοσύνης.

Δέν εἶμαι σέ θέση νά γνωρίζω ἄν καί πόσο ὅλοι μας στοχαζόμαστε πάνω σ' αὐτές τίς πτυχές τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας βίου. Ἐάν μᾶς ἀπασχολεῖ, ἄν μᾶς ἐμπνέει, ἄν μᾶς δεσμεύει ἡ διαφάνεια καί ἡ εἰλικρίνεια, πού ἀποτελοῦν τό μοναδικό τρόπο ἔκφρασης τῆς Ἐκκλησίας μας καί τῆς προσέγγισής Της πρός τόν κόσμο. Νοιώθω, ὅμως, τό χρέος, νά ὑπογραμμίσω ἐμφαντικά αὐτή τήν πτυχή καί νά τήν εἰσηγηθῶ, ὡς θεμελιακή προβληματική τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος.

Τό θεολογικό βάθος.

Τό Καινοδιαθηκικό πλαίσιο, πού προσδιορίζει τίς ιδιότητες καί τήν ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας στόν κόσμο, εἶναι οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου μας καί ἡ πράξη τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Τό ἐκκλησιαστικό Σῶμα ζεῖ τό μυστήριο τοῦ «*σύμπαντος κόσμου*». Τήν παρουσία καί τήν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο μας. Καί τήν ὁδοιπορία τοῦ ἀνθρώπου πρός τήν αἰωνιότητα τοῦ Θεοῦ. Ὁ σαρκωμένος Υἱός τοῦ Θεοῦ πρόσφερε τή μεγάλη Θυσία γιά ὁλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα. «*Οὐκ ὑπέρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καί τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν*» (Ἰωάν. ια' 52). Καί ἡ Ἐκκλησία ἀξιοποιεῖ καί ἐνεργοποιεῖ τήν «*καινή κτίσις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ*». Τά δῶρα, πού ἔφερε στή γῆ μας ὁ σταυρωμένος Κύριος. Τή Χάρη, πού ἀπλώθηκε ἀπό τό Σταυρό Του καί ἀπό τό κενό μνημεῖο Του.

«*Ἀπεθάνετε γάρ καί ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ*» (Κολασ. γ' 3). Αὐτό, πού ζοῦμε καί αὐτό, πού νοιώθουμε, εἶναι ἀνέκφραστο. Ἐμπειρία ζωῆς. Ἀπόκτημα τῆς ψυχῆς μας. Καί ὅσο πῶ μυστικό παραμένει τό ἀπόκτημα, τόσο εἶναι ἀσύλληπτα δυνατό καί καθοριστικά ἀποφασιστικό.

Ἐάν τό μυστικό θησαύρισμα τῆς ψυχῆς μας τό χύσουμε στό δρόμο, ὡς δεῖγμα καί ταυτότητα ὑπεροχῆς, τό βεβηλώνουμε καί τό σπαταλοῦμε. Παύει νά εἶναι ἡ ἐμπειρία τῆς καρδιάς μας καί καταντᾷ μάσκα προβολῆς καί διαφήμισης. Καί, μάλιστα, ἐκκοσμηκευμένη καί ἀλλοτριωμένη. Ἡ σχέση μέ τό Θεό μετατρέπεται σέ συναλλαγματική δημόσιας ἐμφάνισης καί ἀρρωστημένης ἐπίδειξης. Φοροῦμε προσωπεῖο ἐκκλησιαστικό, ὄχι γιά νά ζήσουμε «ἐν Χριστῷ», ἀλλά γιά νά κερδίσουμε τήν ἀναγνώριση καί τό σεβασμό. Ἱστοροῦμε ἀρετές, γιά νά λουστράρουμε τό προσωπικό μας εἶδωλο.

Χαρακτηριστικές οἱ διδαχές τοῦ Κυρίου μας. Μέ συγκεντρωτικό πίνακα τήν «Ἐπί τοῦ Ὅρους Ὀμιλία». Ἐκεῖ μιλάει γιά τή μυστική προσευχή, καί γιά τήν κρυφή ἐλεημοσύνη. Καί ἀποκλείει τή διαφήμιση καί τή Φαρισαϊκή ἐπίδειξη.

«*Προσέχετε τήν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μή ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρός τό θαυθῆναι αὐτοῖς· εἰ δέ μήγε, μισθόν οὐκ ἔχετε παρά τῷ πατρί ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς... σοῦ δέ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μή γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, ὅπως ἢ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καί ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ*» (Ματθ. σ' 1, 3-4).

Ἡ πράξη τῆς ἐλεημοσύνης, διακονία τῆς ἀγάπης μέσα στήν οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, δέν ἐπιτρέπεται νά γίνεται ἐμπόρευμα ἐπίδειξης καί ἀνάδειξης. Ἀποτελεῖ μιά ἱερή πρωτοβουλία, πού πρέπει νά μένει πάντοτε μέσα στή διακριτική καί σεβαστική σιωπή καί νά προσφέρεται ὡς σπονδή θυσίας στό θρόνο τῆς θείας Ἀγάπης.

Στή σκιά τῆς σεβαστικῆς ἀπόκρυψης πρέπει νά μένει καί ὁ διάλογος τῆς προσευχῆς. Ἡ ὁμιλία μέ τόν οὐράνιο Πατέρα.

«Καί ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καί ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἄν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τόν μισθόν αὐτῶν... σύ δέ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τό ταμιεῖόν σου, καί κλείσας τήν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καί ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ» (Ματθ. στί 5, 6).

Ἡ μυστηριακή σύνδεση τῆς καρδιάς μέ τόν Πατέρα τοῦ Οὐρανοῦ, εἶναι μυστικό ἀπόκτημα καί μυστική λειτουργία τῆς ὑπαρξης καί δέν ἀντέχει στήν υπερφίαλη δημοσιοποίηση. Ἡ φαρισαϊκή ἐπιδεικτικότητα φθείρει τά μυστικά βιώματα καί ἀποξενώνει τήν ὑπαρξη ἀπό τό Δημιουργό της.

Καί ἐνῶ ἡ πνευματική ζωή τοῦ ἀνθρώπου, ἡ σχέση του μέ τό Θεό, εἶναι μιά ἀπόλυτα προσωπική ὑπόθεση, τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας συγκροτεῖ μιά ἀνοικτή κοινωνία, πού ἀνθίζει καί καρποφορεῖ κάτω ἀπό τά βλέμματα πιστῶν καί ἀπιστῶν καί ἀνοίγει τήν ἀγκαλιά Της, γιά νά περιλάβει καί νά θερμάνει ὁλόκληρη τήν οἰκουμένη.

«Ὑμεῖς ἐστε τό φῶς τοῦ κόσμου, οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη· οὐδέ καίουσιν λύχνον καί τιθέασιν αὐτόν ὑπό τόν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τήν λυχνίαν, καί λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ» (Ματθ.. ε' 14-15).

Αὐτό τό φῶς δέν εἶναι τεχνητό. Δέν εἶναι πλαστό, ἐπινόηση τῆς ἀνθρώπινης ἀνθρωπαρέσκειας. Εἶναι φυσική καί ἀνεπιτήδευτη ἀντανάκλαση τοῦ θεϊκοῦ Φωτός, πού καταυγάζει τήν ὁμήγυρη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος.

Ὁ Κύριος διακήρυξε: *«Ἐγώ εἰμι τό φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ ἀλλ' ἔξει τό φῶς τῆς ζωῆς»* (Ἰωάν. ν' 12).

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ φωτισμένη πόλη. Ὁ ἱερός χῶρος τῆς κυκλοφορίας καί ἐπενεργείας τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Δέχεται τίς ἀκτίνες τοῦ θείου Φωτός καί τίς ἀνακλᾷ. Ἐμπλουτίζεται μέ τά χαρίσματα τοῦ Παναγίου Πνεύματος καί διαχέει στήν οἰκουμένη τήν εὐωδία.

«Ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμέν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καί ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις» (Β' Κορινθ. θ' 15).

Παράλληλα μέ τή διαπιστωτική ἔκφραση τοῦ Κυρίου μας, ὅτι ἡ ἐκκλησιαστική κοινότητα εἶναι τό φῶς τοῦ κόσμου, συναντᾶμε καί τήν προτροπή: *«οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τά καλά ἔργα καί δοξάσωσι τόν πατέρα ὑμῶν τόν ἐν τοῖς οὐρανοῖς»* (Ματθ. ε' 16). Διατυπώνεται μέ ἔμφαση ἡ εὐθύνη νά διατηρεῖται ὁ λύχνος πάντοτε ἀναμμένος, ὥστε τό ὁδηγητικό

φῶς νά λάμπει καί νά προσανατολίζει τούς ὁδοιπόρους τῆς ζωῆς.

Τό ἀνοιγμα τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τόν κόσμο δέν εἶναι διαφήμιση, ἀλλὰ φυσική διαφάνεια. Εἶναι ἡ ἀμεσότητα τῆς σχέσης μέ τό Θεό, πού δέν ἀφήνει περιθώρια γιά ὑποκρισία, ἀλλά καί, πού δέ μένει κρυμμένη κάτω ἀπό «τόν μόδιον». Εἶναι ὁ σε-
 βασμός τῆς προσωπικότητας τοῦ ἄλλου, πού δέν ἐπιτρέπει τήν παραπληροφόρηση καί τήν παραπλάνηση.

Τήν ὑπογράμμιση καί τήν ἐπεξεργασία αὐτῆς τῆς θεμελιακῆς ἀρχῆς τή βρί-
 σκουμε καί στίς ἐπιστολές τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Στή δευτέρη ἐπιστολή του πρὸς τούς Κορινθίους, διαβάζουμε: «Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ λοιποὶ καπηλεύοντες τόν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ὡς ἐκ Θεοῦ κατενώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν» (Β' Κορινθ. θ' 17).

Στό τρίτο κεφάλαιο τῆς ἴδιας ἀποστολικῆς ἐπιστολῆς ἀποσαφηνίζεται ἀκόμα περισσότερο ἡ ἔννοια τῆς διαφάνειας: «Ἡ ἐπιστολή ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε... γινωσκομένη καί ἀναγινωσκομένη ὑπό πάντων ἀνθρώπων, φανερούμενοι ὅτι ἐστέ ἐπιστολή Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλά Πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξί λιθίναις, ἀλλά ἐν πλαξί καρδίαις σαρκίνας» (Β' Κορινθ. γ' 2, 3).

Καί στήν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολή συναντᾶμε τήν προτροπή: «Καί μή συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάργοις τοῦ σκότους, μᾶλλον δέ καί ἐλέγχετε· τά γάρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστι καί λέγειν· τά δέ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπό τοῦ φωτός φανεροῦται» (Ἐφεσ. ε' 11-13).

Ἡ ἀντιπαράθεση τοῦ φωτός μέ τό σκότος καί ἡ φυσική καί ἀνεπιτήδευτη λάμπη τοῦ φωτός στήν κοντινή καί στήν ἀπόμακρη Δημιουργία τοῦ Θεοῦ εἶναι οἱ πιό ἐκφραστικές εἰκόνες, πού χρησιμοποιεῖ ἡ τυπολογία τῆς Καινῆς Διαθήκης, γιά νά δείξει τή δυναμική τῆς «καινῆς» κτίσης, τῆς ἀνακαινισμένης καί ἐξαγιασμένης ἀνθρωπότητας.

Ἀπό τά πολλὰ σχετικά, ἐρμηνευτικά, σχόλια, μέ τά ὁποῖα ὑπογράμμισαν οἱ ἐκκλησιαστικοί μας συγγραφεῖς, αὐτή τήν ἐκλαμψη τῆς ἀνακαινισμένης προσωπι-
 κότητας, μεταφέρω ἐδῶ τή σύντομη, σχεδόν ἀποφθεγματική, φράση τοῦ Κλήμεν-
 τος τοῦ Ἀλεξανδρέως: «ἐξάγων οὖν τῆς ἀταξίας ἡμᾶς ὁ Κύριος, φωτίζει, εἰς τό
 φῶς ἄγων τό ἄσκιον καί οὐκ ἔτι ὑλικόν» (Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως: «Ἐκ τῶν
 προφητικῶν ἐκλογαί» *Migne*, τ. 9, στ. 701).

(Βγάζοντάς μας ὁ Κύριος ἀπό τήν ἀταξία, μᾶς φωτίζει, ὁδηγώντας μας στό φῶς,
 πού δέ σκιάζεται καί, πού δέν ἔχει σχέση μέ τό ὑλικό φῶς).

Ἕνας δέ ἀπό τούς φωτισμένους καί σοφοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ Μέ-
 γας Ἀθανάσιος, σηματοδοτεῖ τήν αὐθόρμητη ἀντανάκλαση τοῦ θείου φωτός μέ
 τούτη τή διατύπωση: «Ὅσοι Πνεῦμα Θεοῦ φοροῦσι, φῶς φοροῦσι· καί οἱ φο-
 ροῦντες φῶς Χριστόν εἰσιν ἐνδεδυμένοι· καί οἱ ἐνδεδυμένοι Χριστόν Πατέρα ἐνδέ-
 δυνται. Δεῖ γάρ τό θνητόν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. Οἱ γάρ φοροῦντες τό
 Πνεῦμα ἀφθαρσίαν φοροῦσιν· ἀφθαρσία δέ ἐστίν ὁ Θεός» (Μεγάλου Ἀθανασίου:
 «Περὶ τῆς ἐνσάρκου ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ Λόγου...», *Migne*, τ. 26, στ. 1005).

(Ὅσοι φοροῦν (μέ τό Βάπτισμα) τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, φοροῦν τό φῶς. Καί αὐ-

τοί, πού φοροῦν τό φῶς, εἶναι ντυμένοι μέ τό Χριστό. Καί αὐτοί, πού εἶναι ντυμένοι τό Χριστό, ἔχουν ντυθεῖ τόν Πατέρα. Γιατί πρέπει τοῦτο τό θνητό σκῆνος νά ντυθεῖ τήν ἀθανασία. Καί αὐτοί, πού φοροῦν τό Πνεῦμα φοροῦν τήν ἀθανασία. Αὐθαρσία δέ εἶναι ὁ Θεός).

Ἱστορικά ντοκουμέντα.

Ἡ Ἐκκλησιολογία κάνει διάκριση ἀνάμεσα στήν ἀπόλυτη ἀγιότητα τῆς Κε - φαλῆς καί στή σχετικότητα καί τήν ἀδυναμία τῶν μελῶν.

Καί ἡ Ἀνθρωπολογία μιλάει μέ σαφήνεια γιά τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι φθαρμένη καί ἀλλοιωμένη.

Ἔτσι, πού τό Σῶμα τῶν ἀδύνατων μελῶν νά μή κινεῖται σέ ἐξωπραγματική, νεφελώδη ἀτμόσφαιρα. Καί οἱ ἄπιστοι ἤ οἱ κατηκούμενοι νά μαθαίνουν, ἀπό τήν πρώτη στιγμή, πώς ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό μεγάλο ἱατρεῖο.

Οἱ ἱστορικές πηγές ἀναφέρονται ἔντιμα καί στίς δύο πραγματικότητες. Καί στήν ἀλέκιστη ἀγιότητα Ἰησοῦ Χριστοῦ καί στή μικρότητα καί ἁμαρτωλότητα τοῦ ἀνθρώπινου στοιχείου.

Ὁ καθηγητής Κώστας Μπέης γράφει:

«...Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν πολλοί εὐσεβεῖς χριστιανοί στίς τάξεις τοῦ δικαστικοῦ σώματος. Ὅπως ὑπάρχουν καί ἀπερίσκεπτοι φανατικοί, οἱ ὁποῖοι δίνουν ἀφορμές γιά σχόλια, πού ἐκθέτουν καί τόν Χριστιανισμό καί τή Δικαιοσύνη, στήν ὑπηρεσία τῆς ὁποίας ὑποτίθεται ὅτι ἔχουν ταχθεῖ, μέ ἀποφάσεις ἀσφαλιστικῶν μέτρων καί προσωρινές διαταγές, γιά τή συγκάλυψη ἄθλιων φημῶν ἀθλιεστέρων σκανδάλων μεγάλοςχημων ρασοφόρων....».

(Περιοδικό «Δίκη» 34, 645)

Ξεφυλλίστε τά κείμενα. Τά Καινοδιαθηκικά καί τά ἱστορικά. Θά βρῆτε ἐκεῖ θησαυρισμένες τίς ἐμπειρίες. Τίς θετικές καί τίς ἀρνητικές.

Ἡ Καινή Διαθήκη, χρονικό τῆς παρουσίας καί τῆς δράσης τοῦ σαρκωμένου Λόγου ἀνάμεσα στό ἀνθρώπινο γένος, δέν ἐξιδανικεύει τά πρόσωπα, πού στάθηκαν κοντά στόν Κύριο καί περπάτησαν μαζί του τό δρόμο τοῦ εὐαγγελισμοῦ καί τῆς

Θυσίας. Δέν επικαλύπτει μέ ψιμύθια τά σκοτεινά πρόσωπα. Δέν αποφεύγει νά παραδώσει στίς ἐπόμενες γενιές τίς μικρές ἢ μεγάλες ἀδυναμίες τῶν ἀγίων Ἀποστόλων. Πολύ περισσότερο, δέν ἀποκρύπτει τήν προδοσία τοῦ Ἰούδα.

«Καί ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοῦ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθε, καί μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καί ξύλων...» (Ματθ. κοτ' 47). Ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος, μέλος τῆς ἱερῆς κοινότητος τῶν δώδεκα ἀποστόλων, ὅταν σύρει τόν κάλαμό του, γιά νά ἱστορήσει τήν «Προδοσία» ἀποκαλύπτει μέ λεπτομέρειες τό ὄνομα τοῦ δράστη καί τήν ἀνήκουστη πράξη του. Καί ὑπογραμμίζει, μέ εἰλικρίνεια καί σαφήνεια, ὅτι ὁ προδότης ἦταν ἕνας ἀπό τούς δώδεκα. Δέ φοβήθηκε τή διαφάνεια. Δέν ὑπολόγισε, πῶς εἶναι ἐνδεχόμενο νά στιγματιστεῖ ὁλόκληρη ἡ ἀποστολική ομάδα. Ἡ ἐντιμότητά του ἔδωσε στήν ἱστορία τήν πιστή ἀπεικόνιση τῶν γεγονότων. Καί ἀποδέσμευσε τούς ἔντεκα ἀπό τήν εὐθύνη τῆς σύμπραξης μέ τόν προδότη. Οἱ γενιές, πού τούς διαδέχτηκαν, ἀναλύουν τήν ψυχολογία καί τή συμπεριφορά τοῦ ἐνός, τοῦ προδότη καί προσφέρουν ἀμέριστη τήν ἀγάπη τους καί τό σεβασμό τους σέ κείνους, πού σήκωσαν σιούς ὤμους τους τήν ὁδύνη καί τή βαρειά θλίψη τῆς Γεθσημανή.

Ἡ Καινή μας Διαθήκη, ἐκτός ἀπό τήν ἐγκληματική πράξη τῆς προδοσίας, δίνει στή δημοσιότητα καί μιά σειρά ἄλλη πράξεων, πού προβάλλουν, στίς ἐπόμενες γενιές καί στό ὁροθέσιο τῆς οἰκουμένης, μικρά καί μεγάλα λάθη τῶν Ἀποστόλων τοῦ Κυρίου μας, αὐθόρμητα ξεσπάσματα ἐγωκεντρικότητας ἢ ἀδυναμίες κατανόησης τῶν ὑπερβατικῶν ἀποκαλύψεων ἢ ἐπιφυλάξεων καί δισταγμῶν μπροστά στό ἄδαιο μνημεῖο τοῦ Διδασκάλου καί στήν ἀγγελική ἀναγγελία τῆς Ἀνάστασης.

Ὅλα τά στοιχεῖα, τά δηλωτικά τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας καί ἀτέλειας, τά ἴσθωρεῖ ὁ Εὐαγγελικός λόγος. Δέν ὠραῖζει καί δέ μυθοποιεῖ τά πρόσωπα. Καταχωρεῖ τήν κάθε πληροφορία μέ διάφανη τήν πρόθεση τῆς ἀνόθευτης ἐξιστόρησης καί μέ τήν εἰλικρίνεια, πού δεσμεύεται νά διασώζει καί νά διακινεῖ τό μυστικό Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία.

Οἱ Εὐαγγελικές ἀφηγήσεις δίνουν στή δημοσιότητα, χωρίς καμμία ἐπικάλυψη ἢ δικαιολογία:

- τήν ἄρνηση τοῦ πρωτοκορυφαίου μαθητῆ, τοῦ Πέτρου.
- τήν ἀπαίτηση τῶν δύο μαθητῶν, τοῦ Ἰακώβου καί τοῦ Ἰωάννου, γιά πρωτοκαθεδρία στή δοξασμένη βασιλεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- τή δειλία τῶν περισσότερων μαθητῶν μπροστά στά γεγονότα, πού ἐκτυλίχτηκαν μετὰ τήν προδοσία καί τή φυγή τους ἀπό τό Γολγοθά. Καί πολλά ἄλλα περιστατικά, πού ἀποτελοῦν ἔκφραση τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας καί ἀνεπάρκειας τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἴδια διαφάνεια κυριαρχεῖ καί σιούς ἀποστολικούς καί σιούς μεταποστολικούς χρόνους.

Ἀπό τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ἀντλοῦμε πληροφορίες. Καί ἀπό τίς Ἐπιστολές τοῦ ἀποστόλου Παύλου συμπληρώνουμε τό καντράν.

Μαθαίνουμε για τόν παροξυσμό ανάμεσα στον Παῦλο καί στο Βαρνάβα. «Ἐγένετο δέ καί παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτούς ἀπ' ἀλλήλων, τόν τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τόν Μάρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. Παῦλος δέ ἐπιλεξάμενος Σύλαν ἐξῆλθε...» (Πράξ. ιε' 39).

Πληροφορούμαστε για τή διαφωνία ανάμεσα στους δύο κορυφαίους, στον Πέτρο καί τόν Παῦλο για τό θέμα τῶν εἰδωλόθυτων: «Ὅτε δέ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατά πρόσωπον αὐτῷ ἀντίστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν» (Γαλάτ. β' 11).

Καί για πολλά ἄλλα θέματα καί πρόσωπα.

Ἐκτός, ὅμως, ἀπό τό γενικό, τό ἱστορικό πλαίσιο, ἡ διαφάνεια ἐκδηλώνεται καί σέ προσωπικό ἐπίπεδο. Οἱ Ἀπόστολοι καί ἰδιαίτατα οἱ κορυφαῖοι τοῦ χοροῦ, δέ διστάζουν νά φέρουν στό φῶς τῆς δημοσιότητας τίς πτυχές τῆς ζωῆς τους, πού τίς ἔζησαν σάν ὑποχωρήσεις στους ὁποιοσδήποτε πειρασμούς καί, πού τίς κράτησαν μέσα τους σάν τραυματικές ἐμπειρίες καί σάν δείγματα τῆς ἀτέλειάς τους.

Εἶναι ἄξιο ἰδιαίτερης προσοχῆς, ὅτι παντοῦ, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων καί τῶν ἀποστολικῶν Ἐπιστολῶν, συναντᾶμε ἓνα πνεῦμα ἐξομολογητικό. Οἱ μορφές, πού σημάδεψαν τήν ἐκκλησιαστική ἱστορία, δέ συμπεριφέρθηκαν ὡς «ὑπερτέλειες», μήτε ὡς «ἐξουσιαστικές». Σκύβουν καί ταπεινώνονται μπροστά στον Ἰησοῦ Χριστό. Ζητοῦν ἔλεος. Καί ἀναγνωρίζουν τή μικρότητά τους καί τήν ἁμαρτωλότητά τους.

Τά ἱστορικά κείμενα, πού ἔχουν φτάσει σέ μᾶς, μᾶς μεταφέρουν αὐτή τήν ἀτμόσφαιρα τῆς εἰλικρίνειας, τῆς ταπεινώσης καί τῆς συντριβῆς. Δέν ἐπαίρονται οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ Πατέρες. Δέν ἐξουσιάζουν. Δέν καταπιέζουν τή μάζα. Ὑπηρετοῦν καί ζητοῦν τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ἔχουμε καταπληκτικές σημειώσεις τέτοιας συντριβῆς. Καί μόνο αὐτά τά κείμενα ἄν συλλέξει κανεῖς, θά δώσει μιά ἀπεικόνιση τῆς Ἐκκλησίας, πού φανερώνει τή δύναμή Της καί τό μεγαλεῖο Της στή διαφάνεια καί στήν ὁμολογία τῶν πλημμελημάτων.

Λυπᾶμαι, πού δέ μπορῶ νά προσκομίσω πολλά ἀπό αὐτά τά θαυμαστά δείγματα. Ἐπιλεκτικά καί τυπολογικά θά ἀναφέρω τρία, πού προέρχονται ἀπό διάφορες ἐποχές.

Τό πρῶτο εἶναι ὁ μέγας μας Ἀπόστολος, ὁ Παῦλος.

«ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὕτω λογίζομαι κατεληφέναι» (Φιλιππησ. γ' 13). Ἐγὼ ἴσαμε τώρα δέν κατάφερα νά ὀλοκληρώσω τήν ἀποστολή μου.

«Πιστός ὁ λόγος καί πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστός Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τόν κόσμον ἁμαρτωλούς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ· ἀλλά διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοί πρῶτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστός τήν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον» (Α' Τιμοθ. α' 15, 16).

Ἡ περίπτωση τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἔχει μέσα της τήν τυπολογία τῆς σχέσης τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν ἄνθρωπο καί τῆς στάσης τοῦ ἀνθρώπου μπροστά στό Θεό. Τή

μακρόθυμη προσέγγιση, πού συναντάει τόν «πεπτωκότα» καί μετανοιωμένο ἄνθρωπο καί τόν ὁδηγεῖ στή λύτρωση.

Καί δέν εἶναι αὐτά τὰ μοναδικά δείγματα. Κατά τή μεγάλη του ἀποστολική διαδρομή ὁ Παῦλος προσπάθησε νά κάνει τήν εἰλικρίνεια κίνητρο σκέψης καί συμπεριφορᾶς καί τή μακροθυμία δική του πράξη. Ποτέ δέν ὑποκρίθηκε. Ποτέ δέν ἄσκησε πίεση καί δέ συμπεριφέρθηκε ὡς ἐξουσιαστής. Ἀλλά ἀναστράφηκε ὡς διάκονος καί ὡς ἀδελφός. Στίς ἐπιστολές του συνιστᾷ τόν ἑαυτό του ὡς δοῦλο Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καί τούς Χριστιανούς τούς ὀνομάζει «ἀγίους».

«Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί καί ἐπιπόθητοι, χαρά καί στέφανός μου, οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ» (Φιλιππησ. δ' 1).

Θά σᾶς παρακαλέσω νά προσέξουμε τή συμπεριφορά καί τό κλίμα ἐνός δευτέρου, πού σφραγίζει μέ τήν παρουσία του τόν τέταρτο αἰῶνα. Πρόκειται γιά τόν ἅγιο Γρηγόριο τό Ναζιανζηνό. Νά πῶς ἐκφράζεται σέ τρεῖς σύντομες προσευχές, πού καλύπτουν τό ἄνοιγμα τῆς ἡμέρας, τό κλείσιμο καί τήν ἀνατολή τοῦ ἄλλου πρωῒνου.

Εὐχή Ἑωθινή

*«Ὁρθρος δίδωμι τῷ Θεῷ μου δεξιὰς
Μηδέν σκοτῶδες ἢ δράσσειν ἢ αἰνέσειν,
Ἄλλ' ὡς μάλιστα σοι θύσειν τήν ἡμέραν,
Μένων ἄσειστος καί παθῶν αὐτοκράτωρ...
Ὁρμή μὲν αὕτη, Χριστέ μου· σύ δ' εὐόδου».*

(Εἶναι ὀρθρος καί δίνω ὑπόσχεση στό Θεό μου
Νά μή πράξω καί νά μή πῶ τίποτε τό σκοτεινό
Ἀλλά νά θυσιάσω σέ Σένα, Κύριέ μου, ὅλη τή μέρα,
μένοντας ἄσειστος καί κυρίαρχος τῶν παθῶν
Ἡ ὁρμή τῆς ψυχῆς μου, Χριστέ μου, εἶναι αὕτη
Σύ δέ εὐόδωσέ την νά γίνει πραγματικότητα).

Τό βράδυ τῆς ἴδιας μέρας, ὁ θεοφώτιστος Ἐπίσκοπος ἐξομολογεῖται:

Πρός ἐσπέραν θρῆνος

*Ἐφευσάμην σε, τήν ἀλήθειαν, Λόγε,
Σοί τήν παροῦσαν ἡμέραν καθαγνίσας.
Οὐ πάντα φωτεινόν μέ νύξ ἐδέξατο....
Ζόφος γάρ ἦλθε βάσκανος σωτηρίας.*

Λάμπους τό φῶς μοι, Χριστέ, καί πάλιν φανείς.

(Σοῦ εἶπα ψέματα, Λόγε, πού εἶσαι ἡ ἀπόλυτη ἀλήθεια

Ὅταν Σοῦ ἀφιέρωνα τούτη τή μέρα.

Ἡ νύχτα δέ μέ βρῆκε φωτεινό κατά πάντα

Γιατί ἦρθε ἡ ζόφωση, πού φθονεῖ τή σωτηρία.

Εἶθε νά λάμπει καί πάλι τό φῶς Σου, Χριστέ μου,
ἀφοῦ φανεῖς ξανά μέσα μου).

Καί τό ἐπόμενο πρωῒνό μαζεύει τίς πνευματικές του δυνάμεις καί ἱκετεύει νά τοῦ δώσει ὁ Παντοδύναμος Κύριος δύναμη, γιά νά ζήσει τήν καινούργια μέρα μέσα στό φῶς.

Δέσεις πρὸς Χριστόν τῇ ἐπαύριον

Ἐζημιῶμαι, Χριστέ, τὴν χθές ἡμέραν.

Χόλος προσῆλθε, καί μ' ἔκλεπεν ἀθρόον.

Τὴν σήμερον λάβοιμι φωτός ἡμέραν.

Μέμνησο σαυτοῦ· μὴ λάθης Θεόν βλέπων.

Ὁμώμοκας· μέμνησο τῆς σωτηρίας.

(Ζημιώθηκα, Χριστέ μου, κατά τή χτεσινή μέρα.

Ἦρθε ἡ ὀργή καί μέ κατακυρίεψε.

Εἶθε τή σημερινή μου μέρα νά τή ζήσω σάν μέρα φωτός.

Ὁρκίστηκες, (Γρηγόριε) θυμήσου τή σωτηρία).

Θά ἀναφερθῶ καί σέ μιά προσωπικότητα τῆς ἐποχῆς μας. Καί αὐτό, ὄχι γιά νά παραβλέψω τήν ἀλυσίδα, ἀλλὰ γιά νά πῶ, πώς αὐτή ἡ ἀλυσίδα ἔχει τούς κρίκους της καί στούς ταραγμένους καιρούς μας.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος, ὁ λειτουργὸς τῆς ταπείνωσης καί τῆς ἀγάπης, μᾶς ἄφησε τό κύκνειο ἄσμα του, πού εἶναι ἓνα βιβλίο αὐτοέλεγχος. Πρόκειται γιά τό ἐξομολογητικό βιβλίο του «Εἴμαστε Χριστιανοί;». Καί ὅσοι τόν πλησιάζαμε ἐκεῖνο τόν καιρό, πού ἀποτύπωνε τά βιώματά του στό τελευταῖο του βιβλίο, τόν βλέπαμε νά κρατάει στά δάχτυλά του τήν Καινὴ Διαθήκη καί νά διερρωτᾶται: «Αὐτό ἐγώ τό ἐφάρμοσα;».

Τό κλίμα τῆς λατρείας μας.

Αὐτό τό κλίμα τῆς αὐτογνωσίας καί τῆς συντριβῆς, τῆς διαφάνειας καί τῆς μετάνοιας, ἔχει περάσει καί ἔχει διαποτίσει τή λατρευτική μας παράδοση. Στή Θεία

μας Λειτουργία καί σέ ὅλες τίς Ἀκολουθίες δέν ἐκδιπλώνεται ἡ ἔπαρση τῆς αὐθεντίας, ἀλλά ἡ ταπείνωση τῆς μετάνοιας. Οἱ λειτουργοί σκύβουμε μέ συντριβή καί ὁμολογοῦμε: «*Ἠμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν ἐνώπιόν σου...*». Καί ἱκετεύουμε μέ θέρη: «*...Δός, Κύριε καί ὑπέρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καί τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων δεκτὴν γενέσθαι τὴν Θυσίαν ἡμῶν καί εὐπρόσδεκτον ἐνώπιόν Σου...*».

Ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ προϊστάμενος τῆς λατρείας, οἱ λειτουργοὶ ἱερεῖς καί ὅλο τό ἐκκλησίασμα προσερχόμαστε στό Ναό γιά νά ἐκφράσουμε τά αἰσθήματα τῆς μετάνοιας καί νά ζητήσουμε τή θεία Χάρη, πού καθαίρει τήν ψυχὴ καί ἀποκαθιστᾷ τὴν ὑπαρξὴ στήν ἀτίμητη θέση τῆς υἱοθεσίας. Κυρίαρχο μοτίβο στήν ἀναφορά μας εἶναι ἡ ἐκζήτηση τοῦ Θεοῦ ἐλέους. Τό «*Κύριε, ἐλέησον*» τό ἐπαναλαμβάνουμε συνεχῶς καί νοιώθουμε νά βρισκόμαστε στήν κυρίαρχη καί στήν ἀπόλυτα ἀναγκαία δέσμη τῶν αἰτημάτων μας. Βιώνουμε τή δική μας περατότητα, τὴν ἀδυναμία καί τὴν ἁμαρτωλότητα καί ἀφήνουμε τὴν ὑπαρξή μας νά γύρει στήν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ καί νά ζητήσει τὴν πλήρη ἀνάπλαση τοῦ σκεύους μας καί τὴν «κατὰ Χάρη» εἰσδοχὴ του στήν ἐξαγιασμένη οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ.

Στὴ γραμμὴ αὐτῆς τῆς ἐπίγνωσης καί τῆς ὁλόψυχης ἱκεσίας βρίσκονται ὅλες οἱ προσευχές τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὁ ὕμνολογικός μας πλοῦτος, ἀπόσταγμα καί μύρο τῶν καρδιῶν, πού κοινώνησαν ἅμεσα μέ τό Θεό καί προσευχήθηκαν «ἐν ὅλῃ καρδίᾳ», μᾶς ἐμπλουτίζει ὅχι μόνο μέ κείμενα προσευχῶν, ἀλλά καί μέ τά αἰσθήματα, πού οἱ προσευχές αὐτές ἐκφράζουν. Μᾶς ἐνσωματώνουν στή λατρευτικὴ Σύναξη τῶν ἁγίων μας καί μᾶς ἐμπνέουν νά φέρνουμε στά χεῖλη μας καί νά θησαυρίζουμε στίς καρδιές μας τα αἰσθήματά τους καί τίς ἱκεσίες τους.

Μέσα στό Ναό μας, κατὰ τὴν ὥρα τῆς λατρείας μας καί τῆς Εὐχαριστιακῆς προσφορᾶς μας κανένας μας δέν κρύβει, οὔτε μπορεῖ νά κρύψει ὁτιδήποτε. Μετανοοῦμε, συντριβόμαστε καί ζητᾶμε ἔλεος.

Ἡ διάφανη ἱστορικὴ γραφή.

Πίνακας ἀποδεικτικὸς αὐτῆς τῆς καθολικῆς καί συνειδητῆς διαφάνειας εἶναι ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας ἱστορία. Στόν Ἱερό μας χῶρο δέν περιμένουμε νά ρθοῦν οἱ ξένοι, οἱ ἄπιστοι ἢ οἱ διαφωνοῦντες, καί νά στιπλιτεύσουν τά λάθη μας.

Ἀσκοῦμε μόνοι μας καί τὴν αὐτοκριτικὴ μας καί τὴν κριτικὴ μας.

Καί ἀπὸ τὴν κριτικὴ αὐτὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων συγγράφεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας ἱστορία. Οἱ σελίδες τοῦ μεγαλείου. Καί οἱ σελίδες τῶν μικροτήτων καί τῆς ἐμπάθειας. Ἐμεῖς τὰ δίνουμε ὅλα στή δημοσιότητα. Γιατί ὑπηρετοῦμε τὴ διαφάνεια κατενώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ὅπως οἱ πρῶτοι ἀκροατές τοῦ κηρύγματος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων συναντοῦσαν μπροστά τους τὴ διαφάνεια, ἀκούγοντας γιὰ τὸν προδότη μαθητὴ, ἔτσι καί μεῖς μιλάμε γιὰ τό Εὐαγγέλιο Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ τὴ διδασχὴ Του, γιὰ τὴ Θυσία Του καί γιὰ τὴν Ἀνάστασή Του, δίνοντας, μέ ἀπόλυτη εἰλικρίνεια καί τὰ μελανὰ στίγμα -

τα και παρέχοντας στους ακροατές του λόγου, την ευχέρεια να επιλέξουν την αποδοχή του λόγου και των χαρισμάτων της Έκκλησίας απόλυτα ελεύθερα. Δεν ωραιοποιούμε την ανθρώπινη πλευρά της Έκκλησίας. Ούτε, πολύ περισσότερο, καλύπτουμε τις ανθρώπινες αδυναμίες κάτω από τη σκιά της θεανδρικής τελειότητας του Ήσου Χριστού μας. Άλλα την απεικονίζουμε με πιστότητα και υπευθυνότητα. Όμολογούμε και καταθέτουμε την οδύνη μας για την έκκοσμίκευση των δι-αδόχων των Αγίων Αποστόλων μας. Στιγματίζουμε τις διαπλοκές και τις σκοτεινές μεθοδεύσεις. Περικλείουμε, στα ιστορικά κείμενα, τό δάκρυ μας και τό στεναγμό μας για τὰ ασύγνωστα αμαρτήματα της εκκλησιαστικής ηγεσίας και των μελών της Ευχαριστιακής Σύναξης. Προσδιορίζουμε τό χαμηλό δείκτη της πνευματικότητάς μας και την ανάγκη της αναστροφής και της επιστροφής στην Έκκλησία των Αποστόλων μας και των Πατέρων μας.

Έτσι γράφεται η εκκλησιαστική μας ιστορία και έτσι διαβάζεται.

Τό αφυπνιστικό μήνυμα.

Είπα στην αρχή, ότι οι απόψεις, πού θά εισφέρω στην αγάπη σας αποτελούν αίχμη και για τούς ανθρώπους, πού ζούν έξω από την Έκκλησία, αλλά και για ό-λους μας.

α) Οι έξω της Έκκλησίας έχουν διαγράψει από τό λεξιλόγιό τους και από τόν προβληματισμό τους την αμαρτία και έχουν περιέλθει σε σύγχυση. Δεν αναγνωρίζουν την πτώση, την αμαρτία, τόν εκχυδαισμό της προσωπικότητας. Τά θεωρούν όλα φυσικά. Καί, ταυτόχρονα, από τό πρωί ίσαμε τό βράδυ διαμαρτύρονται για τή διαφθορά, πού έχει πνίξει την ανθρωπότητα.

β) Προσπαθούν, με τις δημόσιες σχέσεις και με την επεξεργασία των δεδομένων ή με την απόκρυψη των σκοτεινών πλευρών, να παρουσιάσουν μία εικόνα ανεκτή και ικανή να κυριαρχήσει στη σκηνή της διαπάλης. Άλλά αυτό είναι άπατη. Νέα μορφή του φαινομένου του Φαρισαϊσμού.

Άπό την άλλη πλευρά, πολλοί παράγοντες της Έκκλησίας και ιδιαίτερα οι ποιμένες, διαμορφώνουν την ποιμαντική τους με βάση τις τάσεις και τις έμπειρίες, πού κυριαρχούν στο σημερινό άθεο κόσμο. Με την τεχνική της προπαγάνδας, με τό χρηματιστήριο της δημοτικότητας, με τὰ φώτα της κάμερας ή με τόν έντυπωσιασμό της πλασματικής εικόνας.

Είναι όλοφάνερο, πώς η σύγχρονη εκκλησιαστική μας διοίκηση δεν πορεύεται, έναρμονισμένη με τις θεμελιακές αυτές άρχές της Έκκλησιολογίας μας. Η κοσμική νοοτροπία και οι κοσμικές δομές έχουν εισχωρήσει στα κέντρα άσκησης της ποιμαντικής και η Καινοδιαθηκική και Πατερική Παράδοση έχει αλλοιωθεί. Η προβολή με την τεχνική της αναπτυγμένης επιστήμης των «δημοσίων σχέσεων» έχει μαγέψει τούς ποιμένες και η συντριπτική πλειονότητά τους επιδίδεται συστηματικά και άγχωτικά στην απόκτηση πόντων δημοτικότητας. Πιστεύουν, άθεολόγητα και άναποτελεσματικά, πώς αν εμφανίζονται συχνά-πυκνά στα Μέσα της

Μαζικής Ένημέρωσης και ἂν φωτογραφίζονται σέ πλάνα χειραψίας ἢ φιλοφρονήσεων μέ τούς ἰσχυρούς τῆς ἡμέρας, ὁ λαός θά ἐντυπωσιαστεῖ καί θά σύρει τά βήματά του ξωπίσω τους. Ἀπό τό φωτογραφικό καί τό τηλεοπτικό στούντιο περνοῦν καί τήν ὁποιαδήποτε σημαντική ἢ ἀσήμαντη δραστηριότητά τους. Κινήσεις, πού δέν ἔχουν τόν παλμό τῆς ἔμπνευσης καί τήν ποιότητα τῆς γνησιότητας, διοχετεύονται στή σκηνή τῆς προβολῆς, μέ δηλωμένη πρόθεση, νά ἐπηρεάσουν θετικά τίς πλατείες μάζες καί, μέ κρυφό σχεδιασμό, νά ἀνεβάσουν τίς ἡγετικές μετοχές τοῦ ποιμένα.

Ἡ τροχιοδρόμηση τῶν ἐνδιαφερόντων καί τῆς πρακτικῆς τῶν σημερινῶν ποιμένων στήν ἐκκοσμηκευμένη μεθοδολογία τῶν προμελετημένων καί ἐπιτηδευμένων ἐμφανίσεων καί στήν οἰκοδόμηση πλασματικοῦ ἡγετικοῦ προφίλ, ἀλλοτριώνει ἐπικίνδυνα τήν προσωπικότητα τοῦ ποιμένα καί ἐκθεμελιώνει τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία. Τό φῶς, πού προσφέρεται στό λαό, δέν εἶναι ἡ ἀντανάκλαση τοῦ ὑπερούσιου Φωτός, τοῦ προσώπου τοῦ σαρκωμένου Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀλλά ἡ φαρισαϊκή ὑπόκριση, πού ἐπιδιώκει νά προκαλέσει ἐντυπωσιασμό, ἐνῶ, στήν πραγματικότητα, προκαλεῖ ἀπέχθεια.

Καί ἔχουμε, σήμερα, τό ἀποκαρδιωτικό φαινόμενο, νά προβάλλονται καί νά διαφημίζονται τά πρόσωπα τῶν ποιμένων καί οἱ σημαντικές ἢ ἀσήμαντες δραστηριότητές τους, ἀλλά νά μή ἐκπορεύεται ἀπό τίς τελετουργίες καί τίς ποικίλες ἐμφανίσεις τό φῶς τοῦ Χριστοῦ. Νά μή λάμπει ἡ εἰλικρίνεια καί ἡ διαφάνεια. Νά μήν ἐπιβάλλεται ἡ σεμνότητα καί ἡ γνησιότητα. Καί ἡ βιωτή τῶν ποιμένων νά μήν ἀποτελεῖ δείγμα βηματισμοῦ, πού ὁδηγεῖ στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἀνεπίτρεπτη καί ὑποπτη καί ἡ υἱοθέτηση ἐκ μέρους τῶν σημερινῶν ποιμένων τῆς ἀρχῆς τῶν «προσωπικῶν δεδομένων». Τῆς προσπάθειας ἐπικάλυψης τῶν μοιραίων λαθῶν, πού ἀνατρέπουν τήν ἐκκλησιαστική τάξη καί ἀντί γιά ἀπάρνηση τῶν «κρυπτῶν τῆς αἰσχύνης» ἀναδεικνύουν ψευδεπίγραφους διακόνους τῆς ἀλήθειας, πού βιώνουν τήν «πανουργία» καί «δολοῦν τόν λόγον τοῦ Θεοῦ» (Β' Κορινθ. δ' 2).

Ἡ κάρτα ἀναγνώρισης κρυφῆς προσωπικῆς ζωῆς καί ἀπαγόρευσης εἰσόδου στά «προσωπικά δεδομένα» ὄλων τῶν ἀνθρώπων, πού ζοῦν κοντά καί γύρω ἀπό τόν ποιμένα, εἶναι ἡ ἔσχατη ἔκπτωση τῶν προσωπικοτήτων, πού ἔχουν ταχτεῖ νά διδάσκουν μέ τό λόγο καί μέ τό παράδειγμα τήν ἀγιότητα καί νά λειτουργοῦν ὡς «λύχνος ἐπὶ τήν λυχνίαν».

(Τό δεύτερο μέρος τῆς ὁμιλίας
θά δημοσιευθεῖ στό ἐπόμενο τεῦχος)

**Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο.